

LOGISTIKA KOMPANIYASIDA YUK TASHISH TRANSPORTNI TASHKIL ETISH MASALALARI MUAMMOLARI

MAMADALYEV OMADBEK ELDORBEK O'G'LI

Andijon davlat texnika instituti – Bakalavr talabasi

Tel: +998916751209

@email: omadbekmamadaliyev85@gmail.com

Kalit so'zlar

logistika, yuk tashish, transport turlari, tashkiliy jarayon, avtomobil transporti, temir yo'l transporti, logistika kompaniyasi, yuklarni boshqarish, axborot texnologiyalari, xarajatlarni optimallashtirish.

Anatatsiya

Ushbu maqolada logistika kompaniyalarida yuk tashish transportini tashkil etish bilan bog'liq muammolar va ularni hal etish yo'llari tahlil qilingan. Transport turlarining o'ziga xos jihatlari, ularni tanlash mezonlari hamda logistika tizimidagi o'zaro bog'liqliklar ko'rib chiqilgan. Zamonaviy boshqaruv texnologiyalari va axborot tizimlarining yuk tashish jarayoniga ta'siri yoritilgan. Shuningdek, transport-logistika jarayonlarini optimallashtirish, xarajatlarni kamaytirish va xizmat sifatini oshirish bo'yicha takliflar berilgan.

Hozirgi kunda logistika sohasining rivojlanishi bilan bir qatorda yuk tashish transportining samarali tashkil etilishi dolzarb masalalardan biri bo'lib qolmoqda. Logistika kompaniyalari uchun yuklarni o'z vaqtida, xavfsiz va tejamkor usulda manzilga yetkazib berish raqobatbardoshlik darajasini belgilab beradi.

Yuk tashish jarayonini tashkil etishda asosiy e'tibor transport turlarining to'g'ri tanlanishiga qaratiladi. Avtomobil, temir yo'l, havo va dengiz transporti turli yuklar uchun har xil ustunliklarga ega. Masalan, qisqa masofalardagi tez yetkazib berish uchun avtomobil transporti, uzoq masofalarga og'ir yuklarni tashish uchun esa temir yo'l transporti afzaldir.

Transport jarayonining muvaffaqiyatli kechishi uchun yuklarni to'plash, saralash, saqlash va yetkazib berish bosqichlari o'zaro muvofiqlashtirilgan bo'lishi lozim. Bu jarayonda zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanish muhim rol o'ynaydi. GPS tizimlari, avtomatlashtirilgan boshqaruv dasturlari va monitoring vositalari orqali yuk harakati nazorat ostida bo'ladi.

Logistika kompaniyasining ichki tuzilmasi, tashkiliy mexanizmlari ham transportni tashkil etishda muhim omil hisoblanadi. Samarali tashkiliy struktura, malakali kadrlar va to'g'ri rejalashtirish orqali logistika xizmatlari sifatini oshirish mumkin.

Shuningdek, yuk tashishdagi xarajatlarni kamaytirish, ekologik xavfsizlikni ta'minlash va mijozlar talablarini hisobga olish transport tashkilotchilari oldida turgan dolzarb vazifalardandir. Transport-logistika tizimining kompleks yondashuv asosida takomillashtirilishi mamlakat iqtisodiyoti barqarorligiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Logistika faoliyatini uchta asosiy yo'nalishga bo'lish mumkin: buyurtmalarni qayta ishlash, inventarizatsiyani boshqarish va yuk tashish. An'anaga ko'ra, buyurtmani qayta ishlash ko'p vaqt talab qiladigan faoliyat bo'lib, buyurtma davri vaqtining 70 foizini olishi mumkin edi. Biroq, shtrix-kodni skanerlash, kompyuterlar va tarmoqqa ulanish kabi yangi texnologiyalar yordamida mijozlar buyurtmalari sotuvchiga qisqa fursatda yetib borishi va zaxiralarning mavjudligi real vaqtda tekshirilishi mumkin. Inventarizatsiyadan maqsad mijozlarga xizmat ko'rsatishni yaxshilash bilan birga umumiy logistika xarajatlarini kamaytirishdir. Oldindan tayyor mahsulot zaxirasiga ega bo'lish mijozlarga va undan keyin tashish chastotasini kamaytirishi va mijozlar talablarining tasodifiyligini engishi mumkin. Biroq, inventarizatsiyani saqlash tayyor mahsulotga kapital qo'yilmalarni va omborni saqlashni talab qiladi. Saqlash va buyurtmalarni yig'ish omborni saqlash xarajatlarining katta qismini egallaydi. Yuk tashish logistikaning muhim qismini tashkil qiladi va keng bozorlarga chiqish imkonini beradi, chunki tovarlarni yuzlab yoki minglab kilometrlarga olib borish mumkin. Yuk tashish

logistika xarajatlarining uchdan ikki qismini tashkil qiladi va mijozlarga xizmat ko'rsatishga sezilarli ta'sir qiladi. Transport siyosati va omborni boshqarish biri-biri bilan chambarchas bog'liq

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Axmedov A.X. "Transport tizimi va logistika", Toshkent, 2020.
2. Gulyamov S.S. "Logistika va transport menejmenti", Toshkent, 2019.
3. Norqulov B. "Yuk tashish va transport infratuzilmasi", Samarqand, 2021.
4. Mirzayev O.A. "Logistika asoslari", Toshkent, 2022.
5. "Transport va logistika jurnali" – 2023 yil sonlari.